

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
PG-U-3088850

Bijlage(n)

Uw brief
147716.07u

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 24 januari 2012
Betreft Regierol minister van VWS bij aanpak zoönosen

Geachte voorzitter,

De leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de vaste commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) hebben mij verzocht te expliciteren hoe ik, als verantwoordelijk minister voor de volksgezondheid, mijn regierol bij de aanpak van voedselinfecties zie en te verduidelijken hoe de taak- en bevoegdheidsverdeling tussen de minister van VWS en de staatssecretaris van EL&I is geregeld.

Allereerst ga ik in op de taak en bevoegdheidsverdeling tussen mij en de staatssecretaris van EL&I bij voedselveiligheid. Voedselveiligheid is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van de producenten. Zij moeten veilige voedingsmiddelen op de markt brengen. De overheid houdt daar, in het kader van de Warenwet en Europese hygiëneverordeningen, toezicht op. De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) voert dat toezicht in mijn opdracht uit. Alle wettelijke hygiënemaatregelen vallen onder mijn verantwoordelijkheid, met uitzondering van de normen voor de vleeskeuring en het toezicht daarop. Dat valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van EL&I (Kamerstukken II, 2004–2005, 26 991, nr. 119).

Bij voedselveiligheidsuitbraken of -dreigingen (zoals EHEC) kan de NVWA producenten of leveranciers tot acties dwingen als zij zelf onvoldoende doen. Ook dat gebeurt onder mijn verantwoordelijkheid. Gezien de relatie met de producenten en aanwezige expertise op het terrein van de voedselketen is er bij de aanpak een nauwe samenwerking met het ministerie van EL&I.

Ik betreur het dat voor de commissies mijn eerdere antwoord over de aanpak van zoönosen onvoldoende duidelijk was. Ik licht graag toe, mede namens de staatssecretaris van EL&I, hoe ik de aanpak van zoönosen in Nederland heb georganiseerd en de verantwoordelijkheden heb belegd.

Het kabinet besluit op basis van collegiaal bestuur. Dat betekent dat we met elkaar werken om beleid te realiseren. Op elk beleidsterrein wordt het belang van de volksgezondheid zwaar gewogen. Ook bij het beleid rond de veehouderij, voedsel,

infrastructuur en milieu. Indien nodig wijs ik mijn collega's op het volksgezondheidsbelang. Bij collegiaal bestuur past het niet dat de ene bewindspersoon zich boven de andere stelt. Mocht ik met mijn collega bewindspersonen niet tot overeenstemming komen dan bespreken wij dat binnen het kabinet en zal daar een knoop worden doorgehakt, conform de toezegging die de minister-president heeft gedaan tijdens de algemene beschouwingen in uw Kamer op 7 december 2010.

Kenmerk
PG-U-3088850

In de brief van de commissies wordt gesteld dat geen uitsluitel wordt gegeven over de regiefunctie van de minister van VWS. Ik heb in mijn brief van 22 september jl. aangegeven dat in de ingestelde risicoanalysestructuur voor de aanpak van zoönosen mijn ministerie de regie voert. Ik deel de opvatting van de commissies niet dat dit "iets geheel anders" is dan de "centrale regierol" bij zoönosekwesities. Deze risicoanalysestructuur (zie Kamerstukken I, 2010-2011, 28.286, E) is de wijze waarop wij in Nederland zoönotische signalen opvangen, beoordelen en managen. Ook over de uitvoering van de bestrijding van zoönosen zijn na de Q-koortsuitbraak nieuwe afspraken gemaakt tussen betrokken partijen zoals de NVWA en de GGD'en. Ik heb daarbij aangegeven dat het belang van volksgezondheid altijd het zwaarst weegt bij besluiten over de aanpak van zoönosen.

De commissies vragen mij een reactie op de stelling dat alertheid is geboden ten aanzien van zoönosen en zogenaamde 'cross kingdom jumpers'. De ingestelde risicoanalysestructuur voor zoönosen is er op gericht om de alertheid te vergroten op de risico's van opkomende zoönosen en fenomenen als 'cross kingdom jumpers', ongeacht de transmissieroute. De staatssecretaris van EL&I heeft uw Kamer onlangs geïnformeerd over de relatieve risico's van 'cross kingdom jumpers' (Kamerstukken I, 2011-2012, 31 389, T).

Tot slot vragen de commissies zich af waarom de betreffende richtlijn op het gebied van zoönosen niet is ondergebracht bij het ministerie van VWS. De Europese regelgeving op het gebied van zoönosen betreft enerzijds de bewaking en de uitvoering van epidemiologisch onderzoek ten behoeve van het vergaren van informatie in de EU en anderzijds het nemen van maatregelen voor opsporing en bestrijding van salmonella en andere zoönoseverwekkers bij de primaire productie. In Nederland gaat het ministerie van EL&I over de primaire productie, met andere woorden de veehouderij. Het ministerie van EL&I heeft het juridische instrumentarium hiervoor, de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (Gwwd). In deze wet is geregeld dat, als volksgezondheidsaspecten in het geding zijn, regels en maatregelen op grond van de Gwwd moeten worden genomen door de minister van EL&I in overeenstemming met de minister van VWS. De verantwoordelijkheid en bevoegdheid van beide ministeries is hiermee helder belegd. Het is daarom ook logisch dat de Europese regelgeving in deze wet is geïmplementeerd.

Ik hoop dat ik met deze aanvulling op mijn vorige brieven voldoende duidelijk heb gemaakt hoe de verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn verdeeld en waar de verantwoordelijkheden samenkomen. Voor het kabinet staat bij de aanpak van zoonosen het belang van de volksgezondheid voorop.

Kenmerk
PG-U-3088850

Hoogachtend,
de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

mw. drs. E.I. Schippers